

Ledenraadpleging november 2016 gaf inzicht

Leden overwegend tevreden over de NBV

Tekst Frank Moens, communicatiemedewerker NBV en Laura Tinholt, bureausecretaris NBV

De belangstelling voor de bijenhouderij is enorm toegenomen.

De instroom van nieuwe leden is groot. De NBV verandert, de gemiddelde leeftijd daalt en de overwegend mannenwereld maakt plaats voor een meer gemengde samenstelling. Behalve dit soort feiten wisten we niet zoveel van de vernieuwde achterban en wat men vindt van de vereniging.

De hoogste tijd een ledenonderzoek te houden. Afgelopen november vond het plaats. Wat is er onderzocht en wat zijn de uitkomsten?

Al een kleine tien jaar is de imkerij een hippe bezigheid en halen bijen meer dan ooit de media. Dat is te merken aan activiteiten buiten de bijenhouderij, maar nog meer binnen de vereniging. Zo verwelkomen we jaarlijks rond de duizend cursisten voor de basiscursus bijenteelt. Het aantal nieuwe leden overtreft ruimschoots het aantal dat bedankt. Het ledentevredenheidsonderzoek vond plaats in samenwerking met communicatiebureau De Lynx uit Wageningen.

De wens was op hoofdlijnen een beeld te krijgen hoe de achterban de vereniging ervaart, wat zij als de belangrijkste taken van de vereniging zien, hoe de communicatie overkomt en wat men van de communicatiemiddelen vindt. Voor het onderzoek is 2500 willekeurige leden gevraagd een online vragenlijst in te vullen. In de gestelde periode vulden 617 leden de vragenlijst in. Voor een geldig c.q. betrouwbaar onderzoek waren minimaal 500 reacties nodig, maar dat bleek geen probleem.

Samenstelling ledenbestand

Uit de enquête blijkt dat 45% van de leden minder dan vijf jaar lid is, de gemiddelde leeftijd 58 jaar is en 18% een bestuursfunctie binnen de NBV heeft. De verdeling man/vrouw laat een verschuiving zien: van het totale ledenbestand is 80% man, maar van de groep die minder dan vijf jaar lid is, is dat percentage gedaald naar 65%. Op de vraag waarom men lid is geworden van de NBV antwoordde 62% 'vanwege het belang van een vereniging voor imkers'. Bij alle leeftijden kwam dit argument als belangrijkste naar voren.

Positief beeld van de vereniging

Uit de uitkomst van de stellingen en open vragen blijkt dat leden over het algemeen redelijk tevreden zijn over het doen en laten van de NBV. Meer dan 50% is het eens met de

stelling dat de NBV een professionele organisatie is. Een grote middengroep staat hier neutraal in. Iets meer dan 10% heeft hogere verwachtingen. Leden met een bestuursfunctie, waaronder ook die van de afdelingen en de groepen, zijn waarschijnlijk door hun functie nader betrokken. Van hen wijkt de mening in de enquête net wat af van de grote groep die deze functie niet heeft. Tabel 1 brengt dit tot uitdrukking.

Ik ben van mening dat de NBV een professionele organisatie is		
	Wel bestuursfunctie	Geen bestuursfunctie
Geheel oneens	4%	2%
Oneens	16%	8%
Neutraal	37%	33%
Eens	34%	38%
Geheel eens	9%	19%

Tabel 1. Stelling: van mening dat de NBV een professionele organisatie is.

Waar liggen de verbeterkansen?

Een behoorlijk percentage van de reacties gaat over de winkel en de verbouwing van het pand. Dat was nog voor het afstoten van de winkel bekend werd. Meer op de vereniging gericht zien de leden de NBV vooral als belangenbehartiger van de imkerij en de honingbij. Het merendeel wil meer klantgerichtheid, een grotere naamsbekendheid en betere communicatie over bestuursactiviteiten en geboekte resultaten.

Bijna 75% vindt dat de NBV op de hoogte is van de nieuwste informatie, ontwikkelingen en trends op het gebied van bijenhouden. De leden vinden het heel belangrijk daarvan op de hoogte te worden gehouden. Men is vooral geïnteresseerd in informatie en actualiteiten. Het serviceaspect als

Wat vindt u van de onderstaande onderwerpen	Heel belangrijk	Belangrijk	Niet belangrijk
Zorgdragen informatievoorziening leden	74%	26%	1%
Belangenbehartiging bijen en imkers	73%	25%	2%
Vertegenwoordigen bijenhouders richting overheid	65%	32%	2%
Inzetten voor verbetering drachtareaal	63%	33%	4%
Inhoudelijke vragen beantwoorden	58%	38%	25%
Zorgen voor naamsbekendheid	50%	43%	7%
Bieden breed aanbod cursussen	48%	49%	4%
Leveren promotie bijenhouderij	38%	52%	9%
Onderhouden contacten in buurlanden	31%	62%	7%
Aanbieden juridische hulp	30%	48%	22%
Faciliteren acties afdelingen	26%	62%	12%
Aanbieden collectieve verzekering	26%	36%	38%

Tabel 2. belangrijkste taken van de NBV

juridische hulp wordt het minst gewaardeerd. Tabel 2 geeft dit duidelijk weer.

De veel gehoorde afstand die er bestaat tussen leden en bestuur lijkt niet een zwaarwegend punt te zijn. Ruim de meerderheid staat er neutraal in. In de categorie leden met een bestuursfunctie wordt die afstand sterker ervaren. Tabel 3 laat dit zien. Van de respondenten ziet 1 op de 5 de afstand graag kleiner worden. Dat aantal ligt hoger bij de leden met een bestuursfunctie. Men wil meer communicatie over en meer transparantie in de bestuursactiviteiten.

Afstand tot het bestuur	bestuursfunctie	geen bestuursfunctie
kleine afstand	6%	8%
	13%	14%
neutraal	27%	47%
	26%	18%
grote afstand	28%	14%

Tabel 3. Afstand tot het bestuur ervaren leden met een bestuursfunctie meer dan overige leden

De NBV als belangenbehartiger van de imkerij

Het is bijna vanzelfsprekend dat de bijenhoudersvereniging belangbehartiger is voor imkers. Dat komt ook uit de enquête naar voren: 73% vindt het heel belangrijk, 25% vindt het belangrijk en 2% niet belangrijk. Kijken we naar de groep die de vereniging als dé belangbehartiger ziet, dan verwacht men daar meer van naarmate men langer lid is. Men verwacht en ziet als verbeterpunt het versterken van contacten met en vertegenwoordigen bij de politiek c.q. (lokale) overheid en EU. Kortom: meer lobbywerk voor de bijen en de imkers.

Secretariaat als schakel in de vereniging

Niet iedereen is ervan doordrongen dat in Wageningen enkele mensen dagelijks in de weer zijn met allerlei (administratieve) zaken in en voor de vereniging. Dat was een opvallende uitkomst. Degenen die wel eens met het secretariaat te maken hebben, zijn redelijk tevreden. Bijna 60% staat er neutraal tegenover. De tevredenheid is in verhouding hoger bij leden met een bestuursfunctie. Zoals eerder naar voren kwam, is het contact met deze groep

frequenter en de betrokkenheid (logischerwijs) vaak groter. Men verwacht in het algemeen sneller antwoord op de e-mail. Dat geldt overigens niet alleen voor de NBV, maar betreft een algemeen landelijk verwachtingspatroon: e-mail beheerst het dagelijks werk.

Communicatiemiddelen zijn op orde

In het onderzoek was een deel gewijd aan de communicatiemiddelen van de NBV, te weten Bijenhouden, Imkernieuws, de NBV Facebookpagina en de NBV website (www.bijenhouders.nl).

Bijenhouden wordt door 95% altijd of vrijwel altijd gelezen. De formule spreekt aan: 81% vindt het interessant. Slechts 5% zegt het blad niet interessant te vinden. Artikelen over de praktijk van het bijenhouden (67%) en nieuwe wetenschappelijke inzichten (66%) zijn het meest populair. Pas daarna volgen berichten op het vlak van 'human interest' en berichten over de vereniging. Op de vraag wat men graag toegevoegd zou zien in het blad, noemen de meesten interviews en ervaringen van andere imkers.

Voor **Imkernieuws** geldt een vergelijkbaar resultaat. Van de geënquêteerden leest 87% de nieuwsbrief altijd. En 79% zegt het interessant te vinden. Ook hier gaat de voorkeur uit naar praktische informatie en nieuwe inzichten.

Opvallend is dat de meeste imkers (nog) geen fan zijn van **Facebook**. Op de vraag of de NBV zich actiever moet presenteren met haar Facebookpagina, vindt slechts een beperkte groep (25%) dat de NBV dit moet doen. Een grotere groep (42%) ziet daar onvoldoende reden toe. Het aandeel van de groep 25-45 jaar dat van mening is dat er meer met Facebook moet worden gewerkt, is groter dan bij de groep 65+.

Op de vraag of men op de NBV-site de informatie kan vinden die men zoekt, geeft 69% aan dat dit vaak tot altijd lukt. Slechts 14% geeft aan het soms te kunnen vinden, 2% kijkt nooit op de site. Men mist informatie voor andere doelgroepen dan de leden en men zou graag een portaal hebben waar als lid kan worden ingelogd voor het verkrijgen van besloten informatie.

Leeftijd	Duur lidmaatschap						Onbekend	
	<5 jr	5-10 jr	10-20 jr	20-40 jr	>40 jr			
<25 jr	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4
25-45 jr	27%	11%	0%	1%	0%	14%		88
45-65 jr	58%	59%	39%	28%	11%	14%		285
>65 jr	14%	30%	61%	71%	89%	71%		240
	276	109	56	113	56	7		

Tabel 4. Verdeling leeftijd leden over het aantal jaren dat men lid is. De instroom van een jongere generatie die redelijk recent lid is geworden (<10 jr) tegenover een oudere groep die al langer lid is (>20 jr). De gemiddelde leeftijd is 58 jaar.

Conclusie

- De NBV is onmiskenbaar belangenbehartiger van imkers; men vindt dat de vereniging zich meer moet manifesteren richting overheden
- Leden zijn overwegend tevreden over de vereniging
- Bestuur moet beter communiceren met de leden en transparant zijn over haar activiteiten
- Profilering en naamsbekendheid moeten worden vergroot
- Leden hebben behoefte aan inhoudelijke praktische informatie over het houden van bijen
- Leden hebben een positief beeld over de communicatiemiddelen

Dank aan alle leden die hun betrokkenheid hebben getoond door de vragenlijst in te vullen. In een volgende editie van Bijenhouden komen we op de enquête terug, maar dan met de vervolgstappen.

Lid van de vereniging	korter dan 5 jaar	langer dan 5 jaar
Man	66%	91%
Vrouw	34%	9%

Tabel 5. Sterke verschuiving in samenstelling ledenbestand.